

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Ραφαήλ στον Παχύδαμμο

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ
ΠΑΧΥΔΑΜΜΟΥ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2016

Εικόνα εξωφύλλου:

Οι Άγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος και Ειρήνη

Σύγχρονη Ρωσική Φορητή Εικόνα

Εκτύπωση: Τυπογραφείο **D & A STAR PRESS LTD**
Τηλ. 24823130 - Email. starpress@cytanet.com.cy

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ
ΠΑΧΥΑΜΜΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
2016

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ

Στους πρωτομάρτυρες της αγχόνης
Μιχαλάκη Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου
με την ευκαιρία της συμπλήρωσης
60 χρόνων από τη θυσία τους.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

Ιερά Μητρόπολις Πάφου: 26821000
Χωρεπισκοπή Αρσινόης: 26352515
Ι.Ν. Αγ. Ραφαήλ Παχυάμμου: 26342421

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ένας νέος χρόνος ξεκινά και, όπως είναι φυσικό, ο κάθε άνθρωπος κάνει όνειρα, προγραμματίζει και θέτει στόχους προσβλέποντας στην επίτευξή τους.

Χαιρετίζοντας την έκδοση του φετινού ημερολογίου του Ιερού ναού των Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης στον Παχύαμμο, εύχομαι ο Θεός να χαρίζει στον καθένα τη δύναμη να συνεχίζει τη ζωή του και να πραγματοποιεί τα όνειρα και τους στόχους του ξεπερνώντας κάθε εμπόδιο και δυσκολία.

Ας μην ξεχνούμε, όμως, ότι ο Θεός μας χαρίζει χρόνια για να τα αξιοποιήσουμε σωτηριολογικά, στοχεύοντας πρώτιστα στη σωτηρία της ψυχής μας.

Εύχομαι ολόψυχα ο Θεός να μας αξιώνει να μετανοούμε πραγματικά και να αναζητούμε τη

σωτηρία μας, κάνοντας κάθε μέρα μια καινούργια αρχή μέσα στον χρόνο που μας χαρίζει.

† ο Αρσινόης Νεκτάριος

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016

1	Π	+Η Περιτομή του Ιησού Χριστού, Βασιλείου του Μεγάλου
2	Σ	Σιλβέστρου Ρώμης, Σεραφεΐμ Σάρωφ
3	Κ	+ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ
4	Δ	Σύναξις των 70 Αποστόλων
5	Τ	Θεοπέμπτου, Θεωνά μ., Συγκλητικής οσ.
6	Τ	+ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Π	+Η Σύναξις Ιωάννου του Προδρόμου
8	Π	Γεωργίου του Χοζεβίτου
9	Σ	Πολυεύκτου μάρτυρος
10	Κ	+ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ
11	Δ	Θεοδοσίου του Κοινοβιάρχου
12	Τ	Τατιανής, Πέτρου των μαρτύρων
13	Τ	Ερμούλου και Στρατονίκου
14	Π	Των εν Σινά και Ραιθώ αναιρεθέντων αββάδων
15	Π	Ιωάννου του Καλυβίτου, Παύλου του Θηβαίου
16	Σ	Προσκύνησις αλύσεως Αποστόλου Πέτρου
17	Κ	+ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ, Αντωνίου του Μεγάλου
18	Δ	+Αθανασίου και Κυρίλλου πατρ. Αλεξανδρείας
19	Τ	+Μακαρίου Αιγυπτίου, Μάρκου Ευγενικού
20	Τ	Ευθυμίου του Μεγάλου
21	Π	Μαξίμου Ομολογητού
22	Π	Τιμοθέου Αποστ., Αναστασίου Πέρσου
23	Σ	Κλήμεντος, Αγαθαγγέλου μάρτυρος
24	Κ	+ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ, Νεοφύτου Εγκλείστου, Ξένης οσίας
25	Δ	+Γρηγορίου του Θεολόγου
26	Τ	Ξενοφώντος, Μαρίας και της συνοδείας αυτών
27	Τ	Ανακ. Λειψάνων Ιωάννου Χρυσοστόμου
28	Π	Εφραίμ Σύρου, Παλαδίου Οσίου
29	Π	Ανακ. Λειψάνων Ιγνατίου Θεοφόρου
30	Σ	+Τριών Ιεραρχών
31	Κ	+ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ, Κύρου και Ιωάννου Αναργύρων

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
1	Κολ. β΄ 8-12	Λουκ. β΄ 20-21, 40-52	-	-
3	Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8	Μάρκ. α΄ 1-8	πλ. β΄	Θ΄
10	Εφεσ. δ΄ 7-13	Ματθ. δ΄ 12-17	βαρύς	Γ΄
17	Εβρ. ιγ΄ 17-21	Λουκ. ιζ΄ 12-19	πλ. δ΄	ΙΑ΄
24	Α΄ Τιμ. α΄ 15-17	Λουκ. ιη΄ 35-43	α΄	Α΄
31	Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15	Λουκ. ιθ΄ 1-10	β΄	Β΄

Απολυτίκιον Αγίου Νεοφύτου Ύχος α΄. Της ερήμου πολίτης

Των Λευκάρων το κλέος και Κυπρίων το
καύχημα, Μονής Εγκλείστρας πολιούχε,
Θεοφόρε πάτερ ημών Νεόφυτε, νηστεία,
αγρυπνία προσευχή και έγκλειστος εν άντρω
καρτερών, θείαν χάριν εκομίσθησιν πιστώσιν νυν
παρέχει θήκη λειψάνων σου. Δόξα τω ταύτην
βραβεύσαντι ημίν, δόξα τω σε δοξάσαντι, δόξα
τω χορηγούντι διά σου πάσιν ιάματα.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

1	Δ	+ Τρύφωνος μάρτυρος
2	Τ	+ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Τ	Συμεών Θεοδόχου
4	Π	Ισιδώρου Πηλουσιώτου
5	Π	Αγάθης μάρτυρος
6	Σ	Φωτίου Κων/πόλεως, Βουκόλου Σμύρνης
7	Κ	+ΙΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Παρθενίου Λαμψάκου
8	Δ	+Θεοδώρου Στρατηλάτου
9	Τ	Νικηφόρου μάρτ., Φιλαγρίου επ. Κύπρου
10	Τ	+Χαραλάμπους ιερομάρτυρος
11	Π	Βλασίου ιερομάρτ., Θεοδώρας Βασιλίσσης
12	Π	Μελετίου Αντιοχείας
13	Σ	Ακύλα και Πρισκίλλης
14	Κ	+ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Αυξεντίου οσ.
15	Δ	Ονησίμου Αποστόλου
16	Τ	Παμφίλου μάρτ., Φλαβιανού πατρ. Κων/πόλεως
17	Τ	Θεοδώρου Τήρωνος, Αυξιβίου Σόλων
18	Π	Λέοντος Ρώμης
19	Π	Φιλοθέης Αθηναίας
20	Σ	Λέοντος επ. Κατάνης
21	Κ	+ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (Τελώνου και Φαρισαίου)
22	Δ	+Αρίστωνος επ. Αρσινόης
23	Τ	Πολυκάρπου Σμύρνης
24	Τ	+Α΄ και Β΄ εύρεσις Τιμ. Κεφαλής του Προδρόμου
25	Π	Ταρασίου Κων/πόλεως, Αλεξάνδρου μάρτ., Μαρκέλλου μάρτ.
26	Π	Πορφυρίου Γάζης, Φωτεινής Σαμαρείτιδος
27	Σ	Προκοπίου Δεκαπολίτου
28	Κ	+ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ (Ασώτου)
29	Δ	Κασσιανού του Ρωμαίου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
2	Εβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	-	-
7	Β' Κορ. σ' 1-10	Μαθ. κε' 14-30	γ'	Γ'
14	Β' Κορ. σ' 16-18, ζ' 1	Μαθ. ιε' 21-28	δ'	Δ'
21	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. α'	Ε'
28	Α' Κορ. σ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	πλ. β'	ΣΤ'

Απολυτίκιον Αγίου Αρίστωνος Επισκόπου Αρσινόης Ύχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον Λόγον

Των αρίστων ποιμένων το εγκαλλώπισμα,
ιεροφάντορα θεϊόν της Αρσινόης λαμπρώς,
ευφημήσωμεν Αρίστωνα τον ενδόξον, ως
δαιμονώντων ιατρόν και μεσίτην προς Θεόν
ανύστακτον ευσεβούντων, επιζητούντων
αρίστην οδεύσαι τρίβον της θεώσεως.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2016

1	T	Ευδοκίας οσιομ.
2	T	Θεοδότου Κυρηνείας, Νικολάου Πλανά
3	Π	Θεοδωρήτου επ. Αντιοχείας
4	Π	Γερασίμου εν Ιορδάνη
5	Σ	+Κόνωνος του εν Ακάμαντι
6	K	+ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ
7	Δ	Των εν Χερσώνι επισκοπησάντων
8	T	Θεοφυλάκτου Νικομηδείας
9	T	+Τεσσαράκοντα μαρτύρων
10	Π	Κοδράτου, Αγάθωνος οσ.
11	Π	Σωφρονίου Ιεροσολύμων
12	Σ	Πάντων των εν ασκήσει λαμπάντων
13	K	+ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ
14	Δ	Καθάρια Δευτέρα (Αρχή νηστείας)
15	T	Αριστοβούλου Αποστ. επισκόπου Βρετανίας
16	T	Χριστοδούλου εν Πάτμω
17	Π	Αλεξίου του ανθρώπου του Θεού
18	Π	+Α΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Κυρίλλου Ιεροσολύμων
19	Σ	Ανάμν. του δια των κολλύβων θαύματος Θεοδώρου Τήρωνος
20	K	+Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ορθοδοξίας)
21	Δ	Ιακώβου ομολ.
22	T	Βασιλείου Ιερομάρτυρος
23	T	Νίκωνος και των συν αυτω 199 μαρτύρων
24	Π	Αρτέμιονος ιερομάρτυρος
25	Π	+Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, Β΄ Χαιρετισμοί
26	Σ	+Η σύναξις του Αρχαγγέλου Γαβριήλ
27	K	Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμά)
28	Δ	Ηρωδίωνος εκ των 70 Αποστόλων
29	T	Μάρκου Αρεθουσίων
30	T	Ιωάννου της Κλίμακος
31	Π	Υπατίου επισκόπου Γαγγρών

7

ΜΑΡΤΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
6	Α΄ Κορ. η΄ 8-13, 8΄ 1-3	Ματθ. κε΄ 31-46	βαρύς	Ζ΄
13	Ρωμ. ιγ΄ 11-14, ιδ΄ 4	Ματθ. στ΄ 14-21	πλ. δ΄	Η΄
20	Εβρ. ια΄ 24-26, 32-40	Ιω. α΄ 44-52	α΄	Θ΄
25	Εβρ. β΄ 11-18	Λουκ. α΄ 24-38	-	-
27	Εβρ. α΄ 10-14, β΄ 1-3	Μάρκ. β΄ 1-12	β΄	Γ΄

Απολυτίκιον Αγίου Κόνωνος του εν Ακάμαντι Ύχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον Λόγον

Του Ακάμαντος έμψυχον σεμνολόγημα και
νήσου Κύπρου οσίαν φωτειδών θησαυρόν,
τον ασκήσει θεαρέστω διαλάμπαντα, Κόνωνα
μέλψωμεν πιστώς μελιρρύτοις εν ωδαίς
βώωντες λαμπρέ κοσμητόρ ησυχαστών,
χαμαιζήλων ημών παθών σκοτειάν σκέδασον.

8

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

1	Π	+ Γ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Μαρίας της Αιγυπτίας
2	Σ	Τίτου Οσίου, Θεοδώρας μ.
3	Κ	+Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως)
4	Δ	Γεωργίου του εν Μαλεύ, Θεωνά Θεσνίκης
5	Τ	Κλαυδίου, Διοδώρου μάρτυρος
6	Τ	Ευτυχίου Κων/πόλεως, Μιχαήλ νεομ. Κυπρίου
7	Π	Καλλιόπτι μ., Σάββα του εν Καλύμνω
8	Π	+Δ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Ηρωδίουως Αποστ.
9	Σ	+Ευψυχίου μάρτυρος , Ραφαήλ κ των συν αυτώ
10	Κ	+Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου της Κλίμακος)
11	Δ	Αντίπα Περγάμου
12	Τ	Βασιλείου επ. Παρίου, Αρτέμονος ιερομ.
13	Τ	Μαρτίνου Πάπα Ρώμης
14	Π	+Μεγάλου Κανόνος
15	Π	+Ακάθιστος Ύμνος
16	Σ	Αγάπης, Ειρήνης και Χιονίας μ.
17	Κ	+Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας της Αιγυπτίας)
18	Δ	Σάββα Στρατηλάτη
19	Τ	Παφνουτίου Ιερομάρτ.
20	Τ	Θεοδώρου Τριχινά
21	Π	Ιανουαρίου ιερομάρτ.
22	Π	Θεοδώρου Συκεώτου
23	Σ	+ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ , Γεωργίου του Τροπαιοφόρου
24	Κ	+ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
25	Δ	+Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ , Ιωσήφ του Παγκάλου
26	Τ	+Μ. ΤΡΙΤΗ , 10 Παρθένων
27	Τ	+Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ , Της αλειψάσης τον Κύριον
28	Π	+Μ. ΠΕΜΠΤΗ , Ο Μυστικός Δείπνος
29	Π	+Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ , Τα Άγια Πάθη
30	Σ	+Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ , Η Εξόσθωμος Ταφή και η εις Αδου Κάθοδος

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
3	Εβρ. δ' 14-16, ε' 1-6	Μάρκ. η' 34-38, θ' 1	γ'	ΙΑ'
10	Εβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ'	Α'
17	Εβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α'	Β'
24	Φίλιπ. δ' 4-9	Ιω. ιβ' 1-18	πλ. β'	Γ'

Απολυτίκιον Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης Ύχος δ'. Ταχύ προκατάλαβε

Εν Λέσβω αθλήσαντες, υπέρ Χριστού του
Θεού αυτήν ηγιασάτε, τη των λειψάνων υμών,
ευρέσει μακάριοι' θθεν υμάς τιμώμεν, Ραφαήλ
θεοφόρε, άμα συν Νικολάω και παρθένω
Ειρήνη, ως θείους ημών προστάτας και
πρέσβεις προς Κύριον.

ΜΑΙΟΣ 2016

1	Κ	+ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
2	Δ	+Δευτέρα της Διακαινησίμου, Γεωργίου Τροπαιοφόρου
3	Τ	+Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης των μαρτύρων
4	Τ	Πελαγίας μάρτυρος
5	Π	+Ειρήνης μεγαλομ., Εφραίμ μάρτυρος νεοφανούς
6	Π	+Ζωοδόχου Πηγής, Ιώβ πολυάθλου
7	Σ	Ακακίου, Κοδράτου, Μαξίμου των μαρτύρων
8	Κ	+ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (ΤΟΥ ΘΩΜΑ), Ιωάννου Θεολόγου
9	Δ	Ησαΐου προφ., Χριστοφόρου μάρτυρος
10	Τ	Σίμωνος Αποστ. του Ζηλωτού
11	Τ	Μεθοδίου και Κυρίλλου
12	Π	+Επιφανίου Κύπρου, Γερμανού Κων/πόλεως
13	Π	Γλυκερίας μάρτ., Σεργίου ομολογητού
14	Σ	Θεράποντος Ιερομ., Ισιδώρου Χίου
15	Κ	+ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ
16	Δ	Θεοδώρου ηγιασμένου
17	Τ	Ανδρονίκου και Ιουινίας των Αποστ., Θεοφάνους Σολέας
18	Τ	Πέτρου, Διονυσίου μαρτύρων
19	Π	13 μαρτύρων της Μονής Καντάρας
20	Π	Θαλλελαίου μαρτ., Ανακ. λειψάνων Νικολάου του εν Μύροις
21	Σ	+Κωνσταντίνου και Ελένης των Ισαποστόλων
22	Κ	+ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ
23	Δ	Μιχαήλ Συνάδων
24	Τ	Συμεών εν θαυμαστώ Ορει, Κυριακού σσ. εν Ευρύχου
25	Τ	+Μεσοπεντηκοστής
26	Π	Κάρπου και Αλφραίου Αποστόλων, Συνεσίου Καρπασίας
27	Π	Ιωάννου του Ρώσου
28	Σ	Ανδρέου δια Χριστόν Σαλού, Ευτυχούς Μελιτηνής
29	Κ	+ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ
30	Δ	Ισαακίου οσίου
31	Τ	Ερμείου μάρτυρος

11

ΜΑΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
1	Πράξ. α' 1-18	Ιω. α' 1-17	-	-
8	Α' Ιω. α' 1-7	Ιω. κ' 19-31	-	Α'
15	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-47, ιστ' 8	β'	Δ'
22	Πράξ. θ' 32-42	Ιω. ε' 1-15	γ'	Ε'
29	Πράξ. ια' 19-30	Ιω. δ' 5-42	δ'	Ζ'

Απολυτίκιον Αγίου Παναρέτου Ύχος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Τον της Πάφου ποιμένα, θείον Πανάρετον,
ως Χριστού Ιεράρχην ανευφημήσωμεν ότι
εργάτης συνετός, πασών των θείων αρετών, και
εν αγίοις θαυμαστός, εγένετο εν υστέροις
καιροίς, και πάντων προστάτης, των
αυμνουμένων αυτού την κοίμησιν.

12

ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

1	Τ	Ιουστίνου του φιλοσόφου
2	Π	Νικηφόρου Κων/πόλεως
3	Π	Λουκιλιανού μάρτυρος
4	Σ	Μητροφάνους Κων/πόλεως, Μάρθας, Μαρίας αδ. Λαζάρου
5	Κ	+ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ
6	Δ	Ιλαρίωνος του νέου
7	Τ	Θεοδότου ιερομ. εν Αγκύρα
8	Τ	+Απόδοσις του Πάσχα
9	Π	+ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
10	Π	Αλεξάνδρου και Αντωνίνης μαρτύρων
11	Σ	+Βαρνάβα και Βαρθολομαίου των Αποστόλων
12	Κ	+ΤΩΝ ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ (Α' Οικ. Συνόδου)
13	Δ	Ακυλίνης μάρτυρος, Τριφυλλίου Λήδρας
14	Τ	Ελισσαίου Προφήτ., Μεθοδίου ομολογητού
15	Τ	Ιερωνύμου και Αυγουστίνου
16	Π	Τύχωνος επισκόπου Αμαθούντας
17	Π	Φιλωνίδου επισκόπου Κουρίου
18	Σ	+Ψυχοσάββατον
19	Κ	+ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ
20	Δ	+ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
21	Τ	Ιουλιανού μάρτυρος
22	Τ	Ευσεβίου Σαμωσ., Ζήνωνος μάρτ.
23	Π	Αγριππίνης μάρτυρος
24	Π	+Το Γενέσιον του Προδρόμου
25	Σ	Φεβρωνίας οσομ., Ορεντίου μ.
26	Κ	+ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ
27	Δ	Σαμψών του ξενοδόχου
28	Τ	Ανακ. λειψάνου Κύρου και Ιωάννου
29	Τ	+ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ
30	Π	+Η σύναξις των 12 Αποστόλων

ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
5	Πράξ. ια' 16-34	Ιω. δ' 1-38	πλ. α'	Η'
12	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ιω. ιζ' 1-13	πλ. β'	Γ'
19	Πράξ. β' 1-11	Ιω. ζ' 37-52, ή 12	-	-
26	Εβρ. ια' 33-40, ψ' 1-2	Μαθ. ι' 32-33, 37-38 ιθ' 27-30	πλ. δ'	Α'

Απολυτίκιον Αποστόλου Παύλου Ύχος δ'. Κανόνα Πίστεως

Εθνών σε κήρυκα και φωστήρα
τριμέγιστον των Παφίων διδάσκαλον,
Οικουμένης αγλαΐσμα, ευφροσύνως
γεραίρομεν. Τους αγώνας τιμώνει και τας
βασάνους δια Χριστόν, το σεπτόν σου
μαρτύριον· Άγιε Παύλε απόστολε πρόσβευε
Χριστώ τω Θεώ σωθήναι τας ψυχάς ημών.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

1	Π	+Κοσμά και Δαμιανού των Αναργύρων
2	Σ	Κατάθεσις της Τιμίας Εσθήτος της Θεοτόκου
3	Κ	+Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, εύρεσις Λειψάνων Αγ. Ραφαήλ
4	Δ	Ανδρέου Κρήτης, Λουκίας μάρτ.
5	Τ	Αθανασίου του εν Αθω
6	Τ	Σισύω του Μεγάλου
7	Π	+Κυριακής μεγαλομάρτυρος
8	Π	Προκοπίου μεγαλομάρτυρος, Θεοφίλου του εν Αθω
9	Σ	Παγκρατίου ιερομάρτυρος
10	Κ	+Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, των εν Αρσινόη Αγίων
11	Δ	+Ευφημίας μεγαλομάρτυρος, Όλγας ισαποστόλου
12	Τ	Πρόκλου και Ιλαρίου τω μαρτύρων, Παΐσιου του Αγιορείτου
13	Τ	Αρχ. Γαβριήλ, Αγ. Ηλιοφώτων
14	Π	Νικοδήμου Αγιορείτου
15	Π	Κηρύκου και Ιουλίτης μαρτύρων
16	Σ	Αθηνογένους ιερομάρτυρος
17	Κ	+ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ (Δ΄ Οικ. Συνόδου)
18	Δ	+Ονησιφόρου εν Αναρίτα, Φωτίου εν Αθηναίω
19	Τ	Μακρίνης και Δίου των Οσίων
20	Τ	+Ηλίου του Θεσβίτου
21	Π	Ιωάννου οσίου και Συμεών του δια Χριστόν Σαλού
22	Π	Μαρίας Μαγδαληνής και Μαρκέλλης μάρτυρος
23	Σ	+Ανακ. Λειψάνων Φωκά ιερομ., Θύρσου επ. Καρπασίας
24	Κ	+Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
25	Δ	+Κοίμησις Αγ. Άννης
26	Τ	+Παρασκευής οσιομάρτυρος
27	Τ	+Παντελεήμονος Ιαμαπικού
28	Π	+Ειρήνης Χρυσοβαλάντου
29	Π	Καλλινίκου και Θεοδότης των μαρτύρων
30	Σ	Σίλα, Σιλουανού, Κρήσκεντος των Αποστόλων
31	Κ	+ΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ευδοκίμου δικαίου

ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
3	Ρωμ. β΄ 10-16	Μαθ. δ΄ 18-23	α΄	Β΄
10	Ρωμ. ε΄ 1-11	Μαθ. στ΄ 22-33	β΄	Γ΄
17	Τίτ. γ΄ 8-15	Μαθ. ε΄ 14-19	γ΄	Δ΄
24	Ρωμ. ι΄ 1-10	Μαθ. η΄ 28-34, 8΄ 1	δ΄	Ε΄
31	Ρωμ. ιθ΄ 6-14	Μαθ. θ΄ 1-8	πλ. α΄	ΣΤ΄

**Απολυτίκιον των εν Αρσινόη
διαλαμψάντων αγίων.
Ύχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον λόγον**

Αρσινόης κοσμήτορας ευφημήσωμεν αυτών
λιτάς εκζητούντες προς τον Δεσπότην Χριστόν
θειόν Νίκωνα, Προέχιον, Αρίστωνα συν
Αρκαδίω, Βαρλαάμ, Καλανδίωι σοφώ και
σώφρονι Αγαπίω, Κόνωνα, τίμιον ζεύγος
Θεοσεβίου και Νικόλαον.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

1	Δ	Πρόδοος Τ. Σταυρού, Σολομονής και των Μακκαβαίων
2	Τ	Ανακ. Λειψάνων Στεφάνου πρωτομ., Φωτεινής Κυπρίας
3	Τ	Ισαακίου, Δαλμάτου, Φαύστου μαρτ.
4	Π	Των εν Εφέσω επτά Παιδών
5	Π	Ευσιγνίου μάρτυρος
6	Σ	+Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
7	Κ	+Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
8	Δ	Αιμιλιανού Κυζίκου
9	Τ	Μαθθία Αποστόλου
10	Τ	Λαυρεντίου αρχιδιακόνου
11	Π	Εύπλου διακ., Ανάμν. Θαύμ. Αγ. Σπυριδωνος
12	Π	Φωτίου και Ανικίτου
13	Σ	Μαξίμου ομολογ.
14	Κ	+Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Μιχαίου προφ.,
15	Δ	+Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Τ	Αγ. Μανδηλίου, Διομήδους μάρτυρος
17	Τ	Μύρωνος, Στράτωνος μαρτύρων
18	Π	Φλώρου και Λαύρου μαρτύρων
19	Π	Ανδρέου Στρατηλάτου
20	Σ	Σαμουήλ προφ., Ρηγίνου και Ορέστου μαρτύρων
21	Κ	+Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Θαδδαίου Αποστόλου
22	Δ	Αγαθονίκου μάρτυρος
23	Τ	Απόδοσις Κοιμήσεως Θεοτόκου, Ειρηναίου ιερομάρτυρος
24	Τ	Κοσμά Αιτωλού
25	Π	Βαρθολομαίου και Τίτου των Αποστόλων
26	Π	Αδριανού και Ναταλίας
27	Σ	+Φανουρίου νεοφανούς, Χρισσοτόμου Σμύρνης
28	Κ	+Ι' ΜΑΤΘΑΙΟΥ
29	Δ	+Η Αποτομή του Προδρόμου
30	Τ	Αλεξάνδρου Κων/πόλεως, Βρυαίνης οσ.
31	Τ	+Κατάθεσις Τιμίας Ζώνης Υπεραγίας Θεοτόκου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύμνος	Εωθινόν
7	Ρωμ. ιε' 1-7	Μαθθ. 8' 27-35	πλ. β'	Ζ'
14	Α' Κορ. α' 10-17	Μαθθ. ιδ' 14-22	βαρβός	Η'
15	Φιλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	-	-
21	Α' Κορ. γ' 9-17	Μαθθ. ιδ' 22-34	πλ. δ'	Θ'
28	Α' Κορ. δ' 9-16	Μαθθ. ιζ' 14-23	α'	Ι'

**Απολυτίκιον Αγίου Αρκαδίου
Επισκόπου Αρσινόης
'Ύμνος δ' Ταχύ προκατάλαβε**

Ποιμήν ιερώτατος, της Αρσινόης οφθείς,
την Κύπρον εφαιδρυνας, των αρετών τω φωτί,
παμμάκαρ Αρκάδιε· ὄθεν παρά Κυρίου,
δοξασθείς επαξίως, σύσκηνος ανεδείχθης, των
Αγίων απάντων, μεθ' ὧν απαύστως πρέσβευε,
υπέρ των ψυχῶν ἡμῶν.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Π	+ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ, Συμειών Στυλίου
2	Π	+Μάμαντος μεγαλομάρτυρος
3	Σ	Ανθίμου ιερομ., Πολυδώρου νεομ., Αν. Λειψ. Αγ. Νεκταρίου
4	Κ	+ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Μιωσύσεως προφ.
5	Δ	Ζαχαρίου Προφήτου
6	Τ	Το εν Χίναςι θαύμα του Αρχ. Μιχαήλ
7	Τ	Σώζοντος του εν Ασπρογιά, Σώζοντος μάρτ.
8	Π	+ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
9	Π	Ιωακείμ και Άννης, Σεβηριανού
10	Σ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μαρτύρων
11	Κ	+ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ
12	Δ	Αυτονόμου ιερομάρτυρος
13	Τ	Κορνηλίου εκαντόταρχου
14	Τ	+Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	Π	Νικήτα μεγαλομάρτυρος
16	Π	Ευφημίας μεγαλομάρτυρος
17	Σ	+Αναστασίου οσ., Ηρακλειδίου, Σοφίας μ.
18	Κ	+ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ
19	Δ	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος
20	Τ	Ευσταθίου μεγαλομάρτυρος
21	Τ	Κοδράτου Αποστ., Ιωνά προφ.
22	Π	+Φωκά ιερομάρτυρος
23	Π	Σύλληψις Προδρόμου, Πολυζένης οσ.
24	Σ	+Θέκλης Ισαποστόλου, Σιλουανού Αθωνίτου
25	Κ	+Α΄ ΛΟΥΚΑ, Ευφροσύνης οσ.
26	Δ	+Μετάστασις Ιωάννου Θεολόγου
27	Τ	Καλλιστράτου μάρτυρος, Αριστάρχου μάρτυρος
28	Τ	+Νεοφύτου Εγκλειστού, Χαρίτωνος οσ., Αυξεντίου οσ.
29	Π	Κυριακού του αναχωρητού
30	Π	Γρηγορίου φωπιστού της Αρμενίας

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
4	Α΄ Κορ. 8 ^ο 2-12	Ματθ. ιη΄ 23-35	β΄	ΙΑ΄
11	Γαλ. στ΄ 11-18	Ιω. γ΄ 13-17	γ΄	Α΄
18	Γαλ. β΄ 16-20	Μάρκ. η΄ 34-38, 8 ^ο 1	δ΄	Β΄
25	Β΄ Κορ. α΄ 21-24, β΄ 1-4	Λουκ. ε΄ 1-11	πλ. α΄	Γ΄

Απολυτίκιον
Αγίου ιερομάρτυρος Φωκά
Ύχος δ΄. Ταχύ προκατάλαβε

Αστέρα πανέκλαμπρον και φωτοφόρον
Φωκά, εν ύψει σε έθετο, της Εκκλησίας Χριστός,
θαυμάτων ταις λάμπησι, πάντων τας διανοίας
καταυγάζοντα όντως, μειούντα και την
ομίχλην των δεινών νοσημάτων, των πίστει
προσιόντων τη σκέπει σου θεόληπτε.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

1	Σ	Ανανίου Απ., Ρωμανού μελωδού, Αγ. Σκέπτης
2	Κ	+Β΄ ΛΟΥΚΑ
3	Δ	Διονυσίου Αρεοπαγίτου
4	Τ	Ιεροθέου, Θεοδώρου Ταμασέων, Ιωάννου Λαμπαδιστού
5	Τ	Χαριπίνης μάρτυρος
6	Π	+Κενδέα οσ., Θωμά Αποστ., Νικολάου νεομ. εν Γαλιά
7	Π	Σεργίου και Βάκχου μαρτύρων
8	Σ	Πελαγίας και Ταΐσίας των οσίων
9	Κ	+Γ΄ ΛΟΥΚΑ, Ιακώβου Αλφαιού, Ανδρονίκου και Αθανασίας
10	Δ	Ευλαμπίου και Ευλαμπίας μ.
11	Τ	Ζηναΐδος και Φιλονίλλης
12	Τ	+Θεοσεβίου Αρσινοΐτου
13	Π	Κάρπου, Παπύλου, Αγαθονίκης
14	Π	Θεράπντος ιερομάρτ.
15	Σ	Λουκιανού πρεσβ., Σαβίνου επτ.
16	Κ	+Δ΄ ΛΟΥΚΑ, Λογγίνου εκατοντάρχου
17	Δ	Ανακ. Λειψάνων Αγ. Λαζάρου
18	Τ	+Λουκά Ευαγγελιστού
19	Τ	Ιωήλ προφ., Μνάσωνος Ταμασέων
20	Π	Αρτεμίου μεγαλομ., Γερασίου οσ. εν Κεφαλληνία
21	Π	+Ιλαρίωνος Μεγάλου
22	Σ	Αβερκίου ισαποστ., Ευλαλίου Λαμπούσης
23	Κ	+ΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ, Ιακώβου Αδελφοθέου
24	Δ	Αρέθα μάρτυρος
25	Τ	Μαρκιανού, Μαρτυρίου, Ταβιθάς
26	Τ	+Δημητρίου του Μυροβλήτου
27	Π	Νέστορος μάρτ., Πρόκλης συζ. Πιλάτου
28	Π	Τερεντίου και Νεονίλλης μ.
29	Σ	Αναστασίας οσιμ., Αβραμίου οσ.
30	Κ	+Ε΄ ΛΟΥΚΑ, Ζηνοβίου, Ζηνοβίας
31	Δ	Αριστοβούλου Αποστ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
2	Β΄ Κορ. δ΄ 6-11	Λουκ. στ΄ 31-36	πλ. β΄	Δ΄
9	Β΄ Κορ. στ΄ 1-10	Λουκ. ζ΄ 11-16	βαρδς	Ε΄
16	Τίτ. γ΄ 8-15	Λουκ. η΄ 5-15	πλ. δ΄	ΣΤ΄
23	Γαλ. α΄ 11-19	Λουκ. η΄ 27-39	α΄	Ζ΄
30	Β΄ Κορ. ια΄ 31-33, φ΄ 1-9	Λουκ. ιστ΄ 19-31	β΄	Η΄

Απολυτίκιον Αγίου Θεοσεβίου του Αρσινοΐτου Ύχος α΄. Της ερήμου πολίτης

Εν τω άντρω Μελάνδρας ασκησάμενος Όσιε και προς ουρανόν την πορείαν εκείθεν πάτερ ποιησάμενος, τοις τέκνοις σου ημίν, ως αληθώς εγένου τύπος αρετής και πίστewς, εγκρατεία εκδιδάσκων τας των παθών ορμάς συστέλλειν Θεοσεβιε. Δόξα τω σε στεφανώσαντι Χριστώ, δόξα τω και ημίν σε φανερώσαντι, δόξα τω αναδείξαντι σε Αρσινόης καύχημα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Τ	Κοσμά και Δαμιανού των Αναργύρων
2	Τ	Ακινδύνου, Πηγασίου, Αφθονίου
3	Π	+Ανακ. Λειψ. Γεωργίου Τροπαιοφόρου
4	Π	Ιωαννίκιου οσίου
5	Σ	Γαλακτίωνος και Επιστήμης μαρτ.
6	Κ	+Ζ΄ ΛΟΥΚΑ, Δημητριάδου επ. Χύτρων
7	Δ	Ιέρωνος, Αθηνοδώρου των μαρτύρων
8	Τ	+Αρχιστρ. Μιχαήλ και Γαβριήλ
9	Τ	+Νεκταρίου Πενταπόλεως
10	Π	Ολυμπά, Σωσιπάτρου, Αρσενίου Καππαδόκου
11	Π	+Μηνά μεγαλομάρτυρος
12	Σ	+Ιωάννου του Ελεήμονος
13	Κ	+Η΄ ΛΟΥΚΑ, Ιωάννου του Χρυσόστομου
14	Δ	+Φιλίππου Αποστόλου
15	Τ	Γουρία, Αβιβου, Σαμωνά ομ. (Αρχή νηστείας Χριστουγέννων)
16	Τ	+Ματθαίου Ευαγγελιστού
17	Π	Γρηγορίου Νεοκ., Γεναδίου Κων/πόλεως
18	Π	Πλάτωνος και Ρωμανού
19	Σ	Οβδιού προφ., Βαρλαάμ μ.
20	Κ	+Θ΄ ΛΟΥΚΑ, Γρηγορίου Δεκαπολίτου
21	Δ	+ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Τ	Μενίγγου μάρτ., Φιλήμονος Απ.
23	Τ	Αμφιλοχίου επ. Ικονίου
24	Π	Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου Αλεξανδρείας
25	Π	+Αικατερίνης μεγαλομάρτυρος, Μερκουρίου μάρτυρος
26	Σ	+Στυλιανού Παφλαγόνος, Νίκωνος οσ.
27	Κ	+ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ, Ιακώβου του Πέρσου
28	Δ	Στεφάνου ομολογ.
29	Τ	+Φιλουμένου ιερομάρτυρος Κυπρίου, Παραμόνου μάρτ.
30	Τ	+Απ. Ανδρέου Πρωτοκλήτου

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύχος	Εωθινόν
6	Γαλ. α΄ 11-19	Λουκ. η΄ 41-56	γ΄	θ΄
13	Εβρ. ζ΄ 26-28, η΄ 1-2	Λουκ. ι΄ 25-37	δ΄	ι΄
20	Γαλ. στ΄ 11-18	Λουκ. ιβ΄ 16-21	πλ. α΄	ΙΑ΄
27	Εφεσ. β΄ 4-10	Λουκ. ιη΄ 18-27	πλ. β΄	Α΄

**Απολυτίκιον Αγίου Ιλαρίωνος του Μεγάλου
(21 Οκτωβρίου)
Ύχος πλ. α΄. Τον συνάναρχον λόγον**

Ιλαρότητι βίου εμφαιδρυνάμενος και οπλισάμενος σθένει του Λυτρωτού και Θεού καθυπέταξας νοΐ σαρκός ορμήματα. Όθεν ως άδυτος αστήρ, Ιλαρίων θαυμαστέ, αυγάζει Παφίων δήμους τους ιλαρώς δεχομένους τας ικεσίας σου προς Κύριον.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Π	Νασούμ προφ., Φιλαρέτου του Ελεήμονος
2	Π	Αββακούμ προφήτου, Πορφυρίου Καισοκαλυβίτου
3	Σ	Σοφονίου προφ., Θεοδούλου οσ.
4	Κ	+Γ' ΛΟΥΚΑ, Βαρβάρας μεγαλομ., Ιωάννου Δαμασκηνού
5	Δ	+Σάββα ηγιασμένου
6	Τ	+Αγίου Νικολάου του εν Μύροις
7	Τ	+Αγ. Αμβροσίου Μεδιολάνων
8	Π	+Τυχικού Αποστόλου, Παταπίου οσ.
9	Π	+Σύλληψις της Αγ. Άννης
10	Σ	Μηνά Καλλικελάδου, Ερμογένους
11	Κ	+ΙΑ' ΛΟΥΚΑ, Βηχιανού οσ., Δανιήλ Στυλίου
12	Δ	+Σπυρίδωνος επ. Τριμυθούντος
13	Τ	Ευστρατίου, Αυξεντίου, Ευγενίου, Μαρδαρίου, Ορέστου μ.
14	Τ	Θύρσου, Λευκίου, Φιλήμονος μαρτ.
15	Π	+Ελευθερίου ιερομ., Ανθίας μητρός αυτού
16	Π	Μοδέστου Ιεροσολύμων
17	Σ	Δανιήλ προφ., Τριών Παιδων, Διονυσίου Αιγίνης
18	Κ	+ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ
19	Δ	Βονιφατίου και Αγγαίσις
20	Τ	Ιγνατίου Θεοφόρου
21	Τ	Ιουλιανής και Θεμιστοκλέους μαρτ.
22	Π	Αναστασίας Φαρμακολυτριάς
23	Π	Των εν Κρήτη δέκα μαρτύρων
24	Σ	Ευγενίας οσιομάρτ. και των συν αυτή
25	Κ	+Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Δ	+Η Σύναξις της Θεοτόκου
27	Τ	+Στεφάνου πρωτομάρτυρος
28	Τ	Των εν Νικομηδεία δισμυρίων μαρτύρων
29	Π	Των υπό του Ηρώδου ανααιρεθέντων νηπίων
30	Π	Ανυσίας οσιομάρτυρος
31	Σ	Μελάνης Ρωμιάς, Ζωτικού οσ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

Αναγνώσματα Κυριακών και μεγάλων εορτών				
Ημ.	Απόστολοι	Ευαγγέλια	Ύμνος	Εωθινόν
4	Γαλ. γ' 23-29, δ' 1-5	Λουκ. ιγ' 10-17	βαρύν	Β'
11	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24	πλ. δ'	Γ'
18	Εβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	α'	Δ'
25	Γαλ. δ' 4-6	Ματθ. β' 1-12	-	-

Απολυτίκιον Αγίου Σπυρίδωνος επισκόπου Τριμυθούντος 'Ύμνος α'. Της ερήμου πολίτης

Της Συνόδου της πρώτης ανεδείχθης υπέρμαχος, και θαυματουργός θεοφόρε Σπυρίδων πατήρ ημών. Διό νεκρά συ εν τάφω προσφωνείς, και όφιν εις χρυσούν μετέβαλες, και εν τω μέλπειν τας αγίας σου ευχάς, Αγγέλους έσχες συλλειτουργούντας σοι ιερώτατε. Δόξα τω σε δοξάσαντι Χριστώ, δόξα τω σε στεφανώσαντι, δόξα τω ενεργούντι διά σου πάσιν ιάματα.

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΚΑΡΑΟΛΗΣ

(Ο Πρωτομάρτυρας της αγχόνης)

Ο Μιχαλάκης Καραολής είναι ο Πρωτομάρτυρας της αγχόνης, το παλληκάρι που πρώτο την εξαγίασε με την αγνή θυσία του κι έγινε φωτεινό πρότυπο για τους νέους, που ακολούθησαν τα χνάρια του στο ματωμένο μονοπάτι του χρέους και της θυσίας. Γεννήθηκε στο Παλαιχώρι της Πιτσιλιάς, στις 13 Φεβρουαρίου 1933. Γονείς του ήταν ο Σάββας και η Παναγιώτα Καραολή. Είχε τέσσερα αδέρφια. Ήταν απόφοιτος της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας, όπου σπούδασε με υποτροφία. Ήταν από τους πρώτους μαθητές. Ονειρευόταν να σπουδάσει φυσικές επιστήμες. Του δόθηκε υποτροφία να σπουδάσει ιατρική, αλλά την απέρριψε, γιατί είχε ενταχθεί στην ΕΟΚΑ.

Ήταν κυβερνητικός υπάλληλος, και

εργαζόταν στο τμήμα φόρου εισοδήματος.

Ήταν υπόδειγμα φιλομαθείας και ευσυνειδησίας στην εργασία του. Του άρεσε να διαβάζει την Καινή Διαθήκη, αρχαίους Έλληνες συγγραφείς και επιστημονικά βιβλία. Ήξερε απ' έξω όλα τα Ευαγγέλια, τα νεκρώσιμα, τα αναστάσιμα τροπάρια.

Αγαπούσε τη Μουσική. Ήπαιζε πάντζο και τραγουδούσε. Ήταν ευαίσθητος κι ευγενικός, με ανώτερα ιδανικά. Τους υψηλούς οραματισμούς του τους μετουσίωνε σε στίχους.

Του άρεσαν και τα αθλητικά. Ήπαιζε με αγγλόπαιδα αγγλικά παιχνίδια, χόκκεϋ και άλλα. Έβαζε τις βόμβες πίσω στην κάσα του ποδηλάτου του, κρατούσε και τα μπαστούνια για το χόκκεϋ) και εκινείτο άνετα. Δεν του έκαναν έρευνα. Ήταν όμως πολύ ριψοκίνδυνο. Διοργανώθηκε μια εκδρομή στον Άγιο Νικόλαο

Στέγης προς τιμήν του π. Αναργύρου Σταματόπουλου, μέλους της αδελφότητας Θεολόγων «Ζωή», που είχε προσφέρει πολλά στην Κύπρο στον ιεραποστολικό τομέα.

Ο π. Ανάργυρος είχε κηρυχθεί ανεπιθύμητος από τους Άγγλους και είχε δοθεί εντολή για την απέλασή του. Σ' όλη τη διαδρομή ο ενθουσιασμός του Μιχαλάκη Καραολή και όλων ήταν μεγάλος. Τραγουδούσαν τραγούδια εθνικά και θρησκευτικά. Προπαντός, όταν περνούσαν από χωριά, ο Μιχαλάκης τους ενεθάρρυνε να υψώνουν τη φωνή τους, γιατί ήθελαν να ενθουσιάζεται ο κόσμος, να αφυπνισθεί και να καταλάβει ότι κάτι σοβαρό είχε ξεκινήσει.

Διηγείται ο ξάδελφος του Ανδρέας Καραολής ότι μετά το φαγητό πήγαν μαζί προς το ποτάμι, μέσα βαθιά στο δάσος. Τον

περίπατο αυτό τον επεδίωξε ο Μιχαλάκης, γιατί ήθελε να του μιλήσει για τον αγώνα. Σε μια στιγμή του είπε: «Εφ' όσον ο Θεός επέτρεψε να αρχίσει ο αγώνας και ο σκοπός είναι ιερός, ο Θεός δεν πρόκειται να μας εγκαταλείψει, θα βάλει το χέρι του να ελευθερωθούμε».

Το προσκλητήριο της ΕΟΚΑ τον βρήκε στην πρώτη γραμμή. Τον συνέλαβαν οι Άγγλοι με την κατηγορία ότι σκότωσε τον αστυνομικό Πουλλή, που συνεργαζόταν με ιδιαίτερο ζήλο με τις Βρετανικές αρχές. Στην πραγματικότητα τον είχε σκοτώσει άλλο μέλος της ομάδος του. — «Είμαι αθώος», είπε κατά την απολογία του. Οι Άγγλοι όμως τον κατεδίκασαν, γιατί αρνήθηκε να τους αποκαλύψει μυστικά της ΕΟΚΑ. Οι Άγγλοι ήξεραν πως ο Μ. Καραολής ήταν αθώος. Δεν είχε σκοτώσει εκείνος τον

αστυνομικό Πουλλή, όμως απέρριψαν την έφεση του. Ήθελαν να τον απαγχονίσουν για παραδειγματισμό των άλλων αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Η ζωή του Μ. Καραολή και του Α. Δημητρίου στα κελιά των μελλοθανάτων ήταν μαρτυρική. Κάθε 2 ώρες μέρα και νύχτα γινόταν αλλαγή φρουράς με «παράτες, σειρήνια και βρυχηθμούς, με χτυπήματα όπλων στα κάγκελλα των κελιών και ουρλιαχτά». Ήταν ένας ψυχολογικός πόλεμος, που είχε σπάσει τα νεύρα των παλληκαριών.

Ο Μιχ. Καραολής διαμαρτυρήθηκε στον Διευθυντή των φυλακών Άιρονς για την απάνθρωπη συμπεριφορά των Άγγλων. Ο ίδιος ο Άιρονς αναγκάστηκε να τον επισκεφθεί στο κελί του και δικαιολογήθηκε πως δεν φταίει αυτός. «Τότε να επέμβεις, για να σταματήσουν», ήταν η απάντηση.

Με άλλη επιστολή του προς τον Διευθυντή των φυλακών διαμαρτύρεται ο Μ. Καραολής έντονα, γιατί, ενώ είχε μεταφερθεί στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας για ακτινολογική εξέταση, Άγγλος αξιωματικός με καμουφλαρισμένες κινήσεις τον κτύπησε στο πρόσωπο, προξενώντας του ψυχική βλάβη.

Παρ' όλα τα μαρτύρια που περνούσε, ενώ είχε καταδικαστεί σε θάνατο και η έφεση του είχε απορριφθεί, διατηρούσε ο ήρωας ακμαίο το ηθικό του.

Οι κατάδικοι από τα γειτονικά κελιά τον θαύμαζαν, γιατί τραγούδαγε με ενθουσιασμό εθνικά τραγούδια, εμπνευσμένα από τους αγώνες και τους ηρωισμούς των Ελλήνων: «Έχε γεια καϋμένε κόσμε... οι Έλληνες δεν ζούνε δίχως την ελευθεριά».

Ο Χάρτιγκ πραγματοποιώντας τα σκληρά

και καταπιεστικά του μέτρα, για να διαλύσει την ΕΟΚΑ, εγκαινίασε την απαίσια αγχόνη. Δεν ήξερε πως τα παλληκάρια της ΕΟΚΑ με το μαρτύριο τους θα την εξαγιάσουν και θα την μετατρέψουν σε ιερό σύμβολο θυσίας, όπως συνέβη με το Σταυρό του Κυρίου.

Τα γράμματα που έγραψε προς τους δικούς του κάτω από τη σκιά της αγχόνης καθρεφτίζουν όλα τα ευγενικά του αισθήματα: αγάπης, ανθρωπιάς, συγχωρητικότητας, καθώς και την ακλόνητη πίστη του, την αρετή και την γενναιοψυχία του. Γράφει προς το θείο του μεταξύ άλλων:

«Με απόλυτον ψυχικήν γαλήνην σας απευθύνω τον λόγον του ύστατου αποχαιρετισμού. Ελπίζω ότι όλοι θα κρατήσουν την ψυχραιμίαν των και ότι το κουράγιο δεν θα λείψει... εμένα δεν πρέπει να με λυπάστε, διότι και εγώ δεν

βλέπω να είμαι και τόσο αξιόκλαυστος και εφ' όσον εγώ δεν βρίσκω λόγον για να κλαίω τον εαυτό μου, τότε ούτε και οι δικοί μου δεν πρέπει να με κλαιν. Αν είναι κάτι που με στενοχωρεί είναι ότι δεν τα κατάφερα να γίνω εκείνο που ήθελα για τους γέροντες γονείς μου και τ' αδέρφια μου. Ας είναι όμως. Ο Θεός ας είναι γι' αυτούς και για όλους μας βοηθός και υπερασπιστής, κραταίος προστάτης και πονετικός Πατήρ».

Εκφράζει τις πιο βαθιές ευχαριστίες και την απέραντη ευγνωμοσύνη του προς το θείο του και όλους εκείνους που τον εβοήθησαν. Δίνει σε όλους κουράγιο, και εκφράζει την πεποίθηση ότι «ο Μέγας Παρηγορητής όλων των πονεμένων θα χύσει βάλασμα παρηγοριάς εις τας καρδιάς των».

«Ούτε ο χρόνος, ούτε και ο χώρος μου

επιτρέπουν να εκφράσω όλες μου τας σκέψεις και τα συναισθήματα αγάπης που νοιώθω τώρα. Ούτε το θάρρος, ούτε οι ελπίδες μας εγκαταλείπουν, η δε ψυχική γαλήνη είναι ακμαιότατη.

Ένα θερμότατο αποχαιρετιστήριο φιλή στέλλω εις όλους τους προσφιλείς μου συγγενείς και φίλους και απευθύνομαι εις πάντας να μου συγχωρήσουν όλα εις όσα έπταιξα προς αυτούς, όπως και εγώ συγχωρώ όλους όσους με αδίκησαν.

Χαίρετε, λοιπόν και είθε ο Πανάγαθος Θεός να χαρίσει εις όλους σας κάθε ευτυχία».

Την παραμονή της εκτελέσεώς του γράφει προς τον αδελφό του Ανδρέα το στερνό του γράμμα (8-5-56).

«Αγαπητέ μου Ανδρέα,

Χαίρε. Επήρα τα συγκινητικά σου γράμ-

ματα της 1ης και 3ης Μαΐου και εχάρηκα πολύ που είδα να μου γράφεις ότι άρχισες να βλέπεις την ζωή και τον εαυτόν σου από μιας άλλης σκοπιάς και ότι ανεκάλυψες μίαν γλυκειάν και θεϊκήν δύναμιν να σε τραβά και να σε δένει προς τα θαυμαστά μεγαλεία του θεού και να σε σπρώχνει προς τον δρόμον του· είθε ο Πανάγαθος να δώσει να μην παρεκκλίνεις από τον δρόμον τούτον, ο οποίος, αν και στενός και δύσβατος, είναι εν τούτοις ο μόνος που οδηγεί εις την αιωνίαν μακαριότητα.

Είμαι, αγαπητέ μου αδελφέ, πολύ στενοχωρημένος που θα σε λυπήσω με τα νέα μου, αλλά αφού ο Θεός μου επεφύλαξε το πικρόν τούτο ποτήριον «ου μη πίνω αυτό;». Γενηθήτω το θέλημα του Παντοδύναμου. Το εκτελεστικόν Συμβούλιον απεφάσισε ότι θα εκτελεσθώ. Η εκτέλεσις ωρίσθη δια την

Πέμπτην (10-5-56). Η απόφασις αυτή επηρεάζει και τον Δημητρίου. Εάν ο Παντοκράτωρ Κύριος δεν ματαιώσει τα σχέδιά τους, τότε την ερχομένην Πέμπτην, την αυγήν θα ανέλθωμεν εις το φονικόν ικρίωμα, δια να υποστούμε το μαρτύριον που από τόσους μήνες δολίως εμελέτησαν άνδρες άδικοι και πονηρότατοι παρά πάσαν την γην. Ο Θεός όμως «ο ετάζων νεφρόν και καρδιάς» ας αποδώσει «εκάστω κατά την καρδίαν αυτού...».

Ο τελευταίος που είδε ζωντανό τον Μ. Καραολή ήταν ο ιερέας των φυλακών Παπαντώνης Ερωτοκρίτου.

Στις 9 Μαΐου 1956, όταν ο ιερέας μετέβη στις Κεντρικές Φυλακές για καθήκον, ο Διευθυντής των φυλακών του είπε να διανυκτερεύσει εκεί, με σκοπό να κηδεύσει τους μελλοθανάτους, μέσα στις φυλακές. Ο

Παπαντώνης διηγείται τα εξής: «Ήταν προς την δύση του ο ήλιος, όταν με οδήγησαν στα κελλιά των μελλοθανάτων, οι οποίοι για τελευταία φορά έβλεπαν το φως του. Πρώτον εισήλθον εις το κελλί του Καραολή, φέρων το επιτραχήλιόν μου και το ευχολόγιον. Υπάρχει ειδική ακολουθία των εξομολογουμένων με κατάλληλα δια την περίστασιν αναγνώσματα, όπου λαμβάνει μέρος εις την ανάγνωσιν και ο εξομολογούμενος. Αυτό το έκαμα δια δύο λόγους. Πρώτον να αποσπάσω τα παιδιά από την αγωνίαν και δεύτερον να μείνω πιο πολλήν ώρα κοντά των. Κρατούσα το βιβλίον ανοιχτό, και δίπλα μου εστέκετο ο Καραολής και εβλέπαμε προς Ανατολάς με τα νώτα εστραμμένα προς τους φύλακας που εστέκοντο απ' έξω στο διάδρομο.

Διάβαζα εγώ το μέρος μου και υπεδείκνυα

στον Καραολή να διαβάζει το δικό του. Τούτο εγένετο εκ μέρους του με δυσκολίαν και με καταφανή σύγχυσιν και ταραχήν. Αφού ετελείωσεν η ανάγνωσις, εκαθίσαμεν, εγώ εις ένα σκαμνί και εκείνος εις το στρώμα του εφαπτόμενον σχεδόν χαμαί. Εγώ εκαθήμην ολίγον υψηλότερον με τα νώτα στραμμένα προς τους φρουρούς, και έτσι δεν τον έβλεπαν κατά πρόσωπον. Ο υπεύθυνος που μας επρόσεχεν, εγνώριζεν ελληνικά και εσκέφθην ότι δεν έπρεπε να βλέπει ούτε τα χείλη του να κινούνται, γιατί αντελήφθην να έχει πολλήν περιέργειαν. Εις αυτήν την εξομολόγησιν ο Καραολής μου επανέλαβεν όσα σχεδόν και την προηγουμένην φοράν.

Συνενοούμεθα σχεδόν ψιθυριστά, και εις ένα σημείον, αφού έκαμεν ένα μορφασμόν ταραχής μου εχάραξε μόνον δύο λέξεις και

εσιώπησεν, οπότε εγώ με νεύμα της κεφαλής του έδωσα να καταλάβει ότι αντελήφθην τα υπόλοιπα».

Κατόπιν ο ιερέας μετέδωσε εις ένα έκαστον εις το κελλί του την Θεία Κοινωνία. Πριν φύγει, μπήκε για τρίτη φορά στα κελλιά τους, τους ενηγκαλίσθη και τους ησπάσθη αγωνιζόμενος να πνίξει τον πόνο του και να συγκρατήσει τα δάκρυά του.

Βγαίνοντας με φωνή δυνατή και σταθερή τους είπε να μη χάσουν το θάρρος τους και τις ελπίδες τους και τους αποχαιρέτησε υψώνοντας προς αυτούς το χέρι του, και κρατώντας με το άλλο σφιχτά στο στήθος του το Άγιο Ποτήριο.

Την νύκτα που θα γινόταν ο απαγχονισμός, είχαν δοθεί αυστηρές διαταγές για περιορισμό των καταδίκων στα κελλιά τους. Όμως η

ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη, οι ψυχές τρικυμισμένες. Κανείς δεν κοιμήθηκε εκείνη τη νύχτα. Από το διαμέρισμα, που βρίσκεται κοντά στο κελλί των μελλοθανάτων μεταδίδεται από κελλί σε κελλί η είδηση.

«Ε, παιδιά, ο μελλοθάνατος μας χαιρετά! Είναι έτοιμος, λέει, να πεθάνει για την Λευτεριά! Ελευθερία ή θάνατος!».

Τα σώματα ριγούν, οι ψυχές συγκλονίζονται, οι δύο νέοι έχουν πάρει τεράστιες διαστάσεις στις συνειδήσεις. Δεν είναι πια κοινοί άνθρωποι. Είναι σύμβολα της πάλης της ελληνικής φυλής για την πολυπόθητη λευτεριά. Οι τοίχοι των φυλακών δονούνται από τον ύμνο της ΕΟΚΑ και τα πατριωτικά τραγούδια.

Η ώρα είναι 12.30 μετά τα μεσάνυχτα. Πλησιάζει η ώρα που τα παλληκάρια θ' ανεβούν στην αγχόνη. Με συγκρατημένη την

αναπνοή οι κρατούμενοι, σκαρφαλωμένοι στους φεγγίτες των κελιών περιμένουν, κι αφουγκράζονται. Σε λίγο αντηχεί μια φωνή στη σιωπή της νύχτας.

«Έ παιδιά, παίρνουν τους! Ψάλλουν τον ύμνον! Όλοι μαζί τον ύμνον. Προσοχή».

Όλα τα κελιά, όλοι οι άνθρωποι, όλες οι καρδιές, μ' ένα στόμα, με δάκρυα στα μάτια, με σφιγμένες τις γροθιές τραγουδούν: «Σε γνωρίζω από την κόψη, του σπαθιού την τρομερή... Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά και σαν πρώτα αντρεωμένη Χαίρε, ω χαίρε, Ελευθερία!».

Σε λίγο ο θνητός αγωνιστής, νικώντας τον θάνατο και την φθορά του χρόνου, γίνεται αθάνατος. Οι κυρίαρχοι εκδικούνται· ο Λαός μας σφίγγει τα δόντια και ορκίζεται και προχωρά με σημαία του τον νέο νεκρό ήρωα.

Στα διαμερίσματα των φυλακών άκρα ησυχία.

«Όλοι γονατιστοί προσεύχονται...».

Ο Μ.Κ. ήταν πραγματικός ήρωας και συγχρόνως πραγματικός μάρτυρας. Δεν σκοτώθηκε στο μεθύσι της μάχης και του ενθουσιασμού. Μαρτύρησε χίλιες φορές μέσα στο κελλί του μελλοθανάτου. Ήπιε σταγόνα-σταγόνα το πικρό ποτήρι του μαρτυρίου.

Από πού άντλησε τη δύναμη, την υπεράνθρωπη δύναμη, για να σταθεί ολόρθος στις στιγμές της αγωνίας του;

Είχε μέσα στην καρδιά του Εκείνον, που στον κήπο της Γεθσημανής «γενόμενος εν αγωνία εκτενέστερον προσηύχето».

45

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

«Να είστε περήφανοι, γιατί πεθαίνω για την Ελλάδα!».

Στους πρωτομάρτυρες της αγχόνης ανήκει και ο Α. Δημητρίου. Μαρτύρησε μαζί με τον Μ. Καραολή στις 10-5-56.

Γεννήθηκε στο χωριό «Άγιος Μάμας» Λεμεσού στις 18 Σεπτεμβρίου 1934. Γονείς του ήταν ο Δημήτρης και η Ευδοκία Δημητρίου, είχε δύο αδέρφια. Ήταν πέντε χρονών, όταν πέθανε ο πατέρας του. Αφού τελείωσε το Δημοτικό σχολείο, παρακολούθησε νυχτερινά μαθήματα για τρία χρόνια στο Νυχτερινό Γυμνάσιο Αμμοχώστου.

Ήταν έξυπνο και ζωντανό παιδί και από μικρός ήταν θερμός πατριώτης. Στα παιχνίδια του με τους συμμαθητές του παρίστανε το Λεωνίδα και φώναζε στον εχθρό: «Μόλω

46

λαβέ».

Τα εκφραστικά μάτια του έδειχναν τόλμη, αποφασιστικότητα και θάρρος. «Ήταν ανεξάντλητη πηγή ευθυμίας και αισιοδοξίας στο σπίτι μας», διηγείται ο αδελφός του. Ήταν εργατικός και ευσυνειδητός στη δουλειά του. Με την έναρξη του αγώνα της ΕΟΚΑ άφησε τη δουλειά του σε κατάσταση και κατάφερε να γίνει υπάλληλος στις στρατιωτικές αποθήκες Αμμοχώστου. Έγινε μέλος της ΕΟΚΑ και προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα.

Ήταν παλληκάρι. Το μυαλό του συνεχώς δούλευε και μηχανευόταν, το πώς θα βρει τρόπους να αναπτύξει δράση. Ήταν πολύ δυναμικός. Ό,τι έβαζε στο νου του να κάνει, το έκανε. Δεν υποχωρούσε. Επιστέγασμα της δράσης του ήταν μία ίσως από τις πιο αξιόλογες

ενέργειες που έκανε η οργάνωση: Η υφανταγή όπλων μέσα από στρατιωτικές αποθήκες της Αμμοχώστου.

Κατά την εκτέλεση μιας δύσκολης αποστολής, που του είχε αναθέσει η οργάνωση, τραυματίστηκε στο δεξιό βραχίονα και συνελήφθη. Τον φυλάκισαν στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας.

Το ψυχικό μαρτύριο, που πέρασε, φαίνεται στις επιστολές, που έστειλε προς τον Διευθυντή των φυλακών και προς την αδελφή του τη Λεμεσό.

Απόσπασμα από την τρίτη επιστολή του προς τον Άιρονς: «Είναι αλήθεια λυπηρόν εκ μέρους Άγγλων αξιωματικών να υποβιβάζουν σε τόσο χαμηλόν επίπεδον τον Αγγλικόν πολιτισμόν, δια να υποβάλλουν εις τόσες ταλαιπωρίες την ζωήν ενός μελλοθανάτου, ο

οποίος θέλει να περάσει τις τελευταίες ημέρες της ζωής του με ηρεμία και γαλήνη. Διότι δεν υπάρχει η ελαχίστη αμφιβολία εκ μέρους μου ότι αυτό γίνεται με προμελετημένο πρόγραμμα, δια να μου καταστήσουν τη ζωή μου ανυπόφορο και αμφιβάλλω επίσης, εάν υπάρχει κανένας διεθνής ή στρατιωτικός νόμος, που να υποστηρίζει αυτό το πρόγραμμα. Και τώρα έρχομαι εις τις παράλογες ενοχλήσεις, τις οποίες υπομένομεν εκ μέρους των στρατιωτών. Εκτός από το θορυβώδες περπάτημα, το οποίον κάνουν, όταν κουραστούν, συνεχίζουν να κτυπούν τα όπλα τους στο πάτωμα και στις πόρτες των κελιών μας και να τραγουδούν και να μας βρίζουν τραγουδιστά, ως εξής: «Γύρω εδώ στη γωνιά ένα σχοινί μας περιμένει και τι όμορφοι που θα είμαστε με ένα σχοινί στο λαιμό!» και

διάφορες άλλες ύβρεις.

Σε μια άλλη επιστολή του προς το Διευθυντή γράφει: «εάν συνεχισθούν οι βάρβαρες ενοχλήσεις... βλέπω την αγχόννη σαν ένα Σωτήρα, ο οποίος σώζει το θύμα από τα νύχια του δημίου του».

Και στην αδελφή του μεταξύ άλλων γράφει: «Εάν ήξερες την κατάσταση και την ζωήν που περνώ εδώ μέσα, θα εύρισκες και εσύ, όπως και εγώ, ότι η εκτέλεσίς μου θα ήταν μια απολύτρωση».

Οι κραυγές αυτές διαμαρτυρίας του Α. Δημητρίου, που είναι ένας καταπέλτης για τη βαρβαρότητα των «πολιτισμένων» Άγγλων, δείχνουν την αγανάκτηση του ήρωα απέναντι του ξεπεσμού των Άγγλων και όχι κάμψη του αγωνιστικού του φρονήματος. Η ψυχή του δεν λύγισε.. Ήταν «ήρεμος και σύννους», όπως τον

χαρακτηρίζει ο ιερέας των φυλακών. Θαυμαστή είναι η διατήρηση της θυμοσοφίας του μέσα σ' αυτή την κόλαση.

Πριν ακόμη καταδικαστεί σε θάνατο, συνομιλούσε με το Ρένο Κυριακίδη, που ήταν στο διπλανό κελλί. Ο Ρ.Κ. παραπονιόταν στον Α. Δημητρίου ότι θα του έτρωγε το προβάδισμα, γιατί θα κρεμαζόταν πρώτος.

— Σε ζηλεύω, μωρέ Αντρέα, γιατί κατά πώς παν τα πράγματα, με την επίσπευση της δίκης σου, θα κρεμαστείς πρώτος· θα 'σαι εσύ «ο πρώτος μάρτυρας» της αγχόνης, ενώ εμείς θα πυκνώσουμε αργότερα τη χορεία των «μαρτύρων».

— Μα κι εγώ κοντεύω να σκάσω, απάντησε ο Δημητρίου, γιατί πιο πριν απ' όλους θα σύρει το χορό ο Καραολής. Αυτός είναι ο τυχερός του μπλοκ.

Ο Τούρκος φρουρός άκουε παραξενεμένος τη στιχομυθία τούτη, ανίκανος να συλλάβει την αιτία, που έσπρωχνε στο θάνατο τους άντρες εκείνους ή μάλλον τους νέους εικοσάχρονους εφήβους...

Στις 31-1-56 καταδικάσθηκε σε θάνατο με απαγχονισμό. Ο Δημητρίου επέστρεψε από το κακουργιοδικείο στο κελλί του μελλοθανάτου, διατηρώντας όχι μόνο το θάρρος του, αλλά και το γνωστό του θυμόσοφο ύφος.

— Δε με φτάνουν τ' άλλα, λέει σε μια στιγμή, θα 'χω και τη μουρμούρα του Ρένου πως του 'φαγα το προβάδισμα.

Η ηρεμία του δεν ήταν επιφανειακή και πλαστή· έβγαινε απ' τα βάθη της ψυχής του, γιατί είχε ήρεμη συνείδηση· θυσιαζόταν για την Πατρίδα του.

«Το στερνό του μήνυμα» παρεκάλεσε μέσα

από το κελλί του τον Π. Στυλιανού να το μεταφέρει στον Ρένο Κυριακίδη.

«Αν συναντηθείς με τον Ρένο, πες του πως του 'φαγα το προβάδισμα. Δεν με φτάνει πια».

«Δεν μπορούσα να κρύψω τη συγκίνησή μου... ένας κόμπος μούδενε τη φωνή», γράφει ο Π. Στυλιανού.

— Θα του το πω, Ανδρέα, αν τον δω!..., τον διαβεβαίωσε.

Την παραμονή του θανάτου του πήγαν οι δικοί του να τον επισκεφθούν. Πυκνό κιγκλίδωμα τους χώριζε.

Η μάνα σύρθηκε κλαίοντας μέχρι το κελλί του παιδιού της.

Ξάφνου ακούσθηκε βροντερή η φωνή του Ανδρέα μέσα και βούιξαν οι φυλακές.

«Μην κλαίτε. Πεθαίνω για τη Λευτεριά της Κύπρου μας!».

Στο διαστημα της μισής ώρας που εδικαιούντο να μείνουν κοντά του, έξω από το κελλί του, τους συμβούλευε.

«Να είσθε περήφανοι, γιατί πεθαίνω για την Ελλάδα!» Το πρωί της επόμενης ημέρας ήταν και πάλι κοντά του. Τους παρηγορούσε με λόγια και κανείς δεν φανταζόταν πως μπορούσαν να λέγονται τέτοια λόγια από άνθρωπο, που έβλεπε μπροστά του την κρεμάλα να τον περιμένει.

Τα τελευταία λόγια του προς τους δικούς του ήταν:

«Η ώρα του θανάτου μου πλησιάζει, θέλω να θυμάστε τα τελευταία μου λόγια. Το μόνο που λυπάμαι είναι, που δεν θα δω την Κύπρο μας ελεύθερη, όμως δεν με φοβίζει ο θάνατος, γιατί η ζωή είναι περιττή μέσα στη σκλαβιά.

Ζήτω η λευτεριά! Γεια σας».

Τις τελευταίες του στιγμές στο κελλί του μελλοθανάτου τις πέρασε με τη συντροφιά του ιερέα των φυλακών, από τον οποίον έλαβε την Θεία Κοινωνία.

Χωρίς φόβο, με το χαμόγελο ανέβηκε στην αγχόνη κατά τις 3 μετά τα μεσάνυχτα.

«Ήταν πραγματικοί ήρωες!» αυτά τα επιγραμματικά λόγια, που είπε ένας Άγγλος στρατιώτης για τους δύο απαγχονισθέντας Μ. Καραολή, Α. Δημητρίου, δείχνουν πως και αυτοί οι δήμιοι ακόμα έμειναν έκθαμβοι μπροστά στο μεγαλείο και την ηρεμία, με την οποία οι ηρωομάρτυρες αντιμετώπισαν το θάνατο.

* Τα κείμενα προέρχονται από το βιβλίο "Πρότυπα ηρώων" της Παναγιώτας Παναγοπούλου - Ρουπίνα, εκδόσεις "Αστέρος", 2006.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ ΠΑΧΥΑΜΜΟΥ

Επίσημες τελετές
στον Ιερό Ναό Αγίου Ραφαήλ
Παχυάμμου κατά το 2016

3 Μαΐου (Τρίτη της Διακαινησίμου)

Η μεγάλη ετήσια πανήγυρις των Αγίων
Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης
των Νεοφανών.

1 Ιουλίου (Παρασκευή βράδυ)

Η καθιερωμένη αγρυπνία για την
εύρεση των λειψάνων του Αγίου Ραφαήλ.

10 Ιουλίου (Κυριακή)

Εθνικό Μνημόσυνο Νίκου Χρίστου Σολωμού

14 Αυγούστου (Κυριακή)

Το ετήσιο μνημόσυνο των πεσόντων
στις μάχες της Τηλλυρίας το 1964.